

Årets møder

Dansk Geologisk Forenings møder december 1980–december 1981

3. december (Århus) Temaaften: *Kvartærgeologiske undersøgelser i Sydvestjylland.*

Karen Louise Knudsen: Holsteinhavets transgression i SV-Jylland og NV-Tyskland belyst ved foraminifer-faunaer.

Aage Bach Sørensen: Nogle resultater af de Kvartærgeologiske undersøgelser i vadehavet ved det fremskudte dige foran Tøndermarsken.

Steen Sjørring: Glacialstratigrafi i SV-Jylland og Nordtyskland.

26. januar. Generalforsamling med følgende valg:

Ole Larsen (formand)

Niels Viggo Jessen (næstformand)

Bjørn Buchardt (sekretær)

Peter Konradi (kasserer)

Hans Jørgen Hansen (redaktør)

Erik Kristiansen (bibliotekar)

Kristian Dalsgaard (Århus-repræsentant)

Herefter foredrag.

Asger Berthelsen: Pladetektoniske modeller for Fennoskandiens og Grønlands Proterozoiske udvikling.

25. februar (Århus). *B. Eske Koch* og *Erik Thomsen:* Den miocæne brunkulslagseries faciesforhold i Søby-Fasterholt området, Midtjylland.

27. februar–1. marts. Fællessymposium *Precambrian Problems* arrangeret af Geologische Vereinigung e.v. (Bonn) og Dansk Geologisk Forening (med økonomisk støtte fra Carlsen Langes Legatfond) på Københavns Universitet, Amager. Programmet omfattede:

The primitive Earth; petrology and geochemistry of Archaean rocks.

H. Masursky, A. L. Dial & M. H. Strobell: Crustal evolution of the terrestrial planets.

K. Esbensen & V. F. Buchwald: Crystallisation

of the type iron meteorite Cape York – exposition of planetary core microdifferentiation.

Bor-Ming Jahn: Archaean crustal evolution in Finland: constraints of REE abundances and Sm/Nd isotopic data.

W. Schreyer: Fuchsite-aluminium silicate-corrundum rocks in Archaean greenstone belts.

Agnete Steinfeldt & K. Secher: The distribution of uranium, thorium and potassium in the Archaean of West Greenland.

R. K. O'Nions: The development of the early Precambrian Earth.

Tectonics and petrology of the Baltic Shield.

R. Gorbatshev: The Precambrian evolution of northern Europe during the Proterozoic.

M. R. Wilson: Magma types and the tectonic evolution of the Swedish Proterozoic.

A. Berthelsen: Plate tectonic models for the Proterozoic Baltic and Greenland Shields.

A. Lindh: Trends in the post-Svecokarelian evolution of the Baltic Shield.

J. O. Nyström: Post-Svecokarelian »Andino-type« tectonic evolution in central Sweden.

G. Bylund: Palaeomagnetism of Precambrian basic rocks from south and central Sweden.

H. N. A. Priem: Isotope Geochronology of the high-grade metamorphic Precambrian of SW Norway.

J. W. van der Velden, J. H. Baker, A. A. de Maesschalck & T. G. van Meerten: Bimodal early Proterozoic vulcanism in the Grythyttan field and associated volcano-plutonic complexes, Bergslagen, central Sweden.

Oen Ing Soen, H. Helmers, R. H. Verschure & U. Wiklander: Ore deposition in a Proterozoic rift zone environment: a tentative model for the Filipstad-Grythyttan-Hjulsjö region, Bergslagen, Sweden.

K. Linthout: Kyanite-staurolite and chloritoid-staurolite assemblages in the Svecokareliides of the Nordmark area, NW Bergslagen, central Sweden.

S. Maaløe & T. S. Petersen: Petrogenesis of primitive andesites and rhyolites.

L. Westra: Large-scale fold interference patterns in the Svecokarelian of SW Finland.

G. Gaál: Plate deformation of the central Baltic Shield during the late stage of the Svecokarelian orogeny.

E. J. L. Dietworst: Zonal patterns in the regional metamorphism of pelitic rocks in the Kemiö region, southwestern Finland.

M. Raith: The Precambrian of Finnish Lapland: evolution and regime of metamorphism.

F. Witschard: A model for the geotectonic evolution of the northernmost part of Sweden.

Precambrian life and organic geochemistry.

U. Asgaard, R. Bromley & N.-M. Hanken: Trace fossils and the Precambrian/Cambrian boundary.

W. F. Gutmann & K. Vogel: Precambrian ancestors of skeleton-bearing metazoans from the viewpoint of constructional morphology (provisional title).

P. Appel: Microstructures in metasediments from the early Archaean Isua supracrustal belt, West Greenland.

Erich Dimroth: Stratigraphy and sedimentation of the 3.8 B.Y. old Issua supracrustal sequence, West Greenland.

Ursula Frerichmann: N-alkanes and isoprenoids in Precambrian sediments of the Pongola Supergroup of South Africa.

H. Hahn: Organic geochemistry of Archaean sediments: problems and perspectives.

F. Freund, R. Knobel, H. Wengeler, G. Oberhauer & R. G. Schaefer: Organic compounds in the early atmosphere formed abiotically from atomic carbon.

M. Schidlowski: Life in the Archaean: a frontier report.

F. Kalsbeek: The evolution of the Precambrian Shield in Greenland.

Structural and metamorphic processes in basement terrains.

K. Sørensen & J. Winter: Deformation and migration of material in the Nordre Strømfjord shear belt, West Greenland.

R. P. Hall, C. R. L. Friend & D. J. Hughes: Comparative geochemistry of some Archaean

metavolcanic amphibolites from SW Greenland: implications for crustal modelling.

B. Chadwick, K. Coe & J. S. Stainforth: Late Archaean thermotectonic evolution of the Buksefjorden area, southern West Greenland.

W. M. Schwerdtner: Gneiss diapirism versus cross-folding in Precambrian Shields – a comparison with salt tectonics.

T. Torske: Structural effects on the Proterozoic Ullensvang Group (West Norway) relating to forceful emplacement of expanding plutons.

R. Greiling: Precambrian basement complexes in a part of the central Scandinavian Caledonides and their pre-Caledonian evolution.

M. Raith, P. Raase, D. Ackermann & R. K. Lal: The Precambrian Shield of southern India: metamorphic evolution and P-T conditions.

Tectonics and sedimentation in Precambrian areas.

M. O. McWilliams: The future of Precambrian paleomagnetism.

A. Kröner: a) Plate motion through earth history: a case for non-uniformitarian crustal evolution. b) Crustal stretching, delamination and A-subduction as possible mechanism for the formation of mobile belts.

R. G. Park: Archaean tectonics.

M. Schandlmeier: The Precambrian of north-eastern Zambia.

K. Theunissen & J. Klerkx: Kibaran tectonics and plutonism in Burundi.

M. B. Katz: A shear-mobile transform belt in the Precambrian Gondwanaland of Africa – South Africa.

L. J. G. Schermerhorn: The West Congo orogen: a key to Pan-African thermotectonism.

H. Porada: Geodynamics and sedimentation in the Upper Proterozoic Damara orogen, Namibia/South West Africa.

H.-J. Behr & J. H. C. Roehrs: Sabkha and playa environment in late Proterozoic grabens in the Damara orogen, Namibia.

H. Ahrendt & K. Weber: Mechanism and time of nappe emplacement at the southern margin of the Damara orogen.

M. Knüver & H. Miller: Lower Palaeozoic metamorphic events in the Sierra de Ancasti (Sierras Pampeanas) Argentina.

F. Tessensohn: Significance of a late Precam-

brian flysch sequences bordering the East Antarctic Shield.

T. Heinrichs: Environments of greywacke deposition in greenstone belts – examples from the Barberton area, South Africa.

R. Eigenfeld: A quantitative petrographical and chemical analysis of the Precambrian Torridonian arkoses of Scotland.

G. Vidal: Implications of biostratigraphy on the understanding of the depositional and tectonic development of the Baltic Shield during late Precambrian times.

Geology of ore deposits in the Precambrian.

G. Matheis: Ore potential of Precambrian pegmatites.

A. Armour-Brown, T. Tukiainen & B. Wallin: Pitchblende vein discoveries in the Proterozoic (Ketilidian) Julianehåb granite of South Greenland.

D. H. G. Walde, E. Gierth & D. H. Leonardos: Stratigraphy and mineralogy of the manganese ores and iron ores of Urucum, Mato Grosso, Brazil.

P. Kalvig & H. P. Zeck: A stratiform Cu-mineralization in the Grenvillian belt, Dalsland, SW Sweden.

M. A. Zakrzewski: Element associations and geochemical facies of the Proterozoic sulphide ore deposits of Bergslagen, central Sweden.

R. Frietsch: A model for the formation of the iron and sulphide ores of central Sweden.

O. Einarsson & G. Walser: The geological context of molybdenum occurrences in the southern Norrbotten region, northern Sweden.

E. Vik: Ore types of the Alta-Kvænangen tectonic window, northern Norway.

R. Hagen: The Bidjovagge copper-gold deposits of western Finnmark, Norway.

P. Ervamaa: The black schist of Talvivaara, a large low-grade Ni-Cu-Zn deposit in eastern Finland.

B. Erdogan: The origin of the apatite-bearing iron ore deposits of the Bitlis massif, Turkey.

Open Section

V. Bachtadse, F. Heller & A. Kröner: Preliminary results of palaeomagnetic investigations in the Hercynian realm of Middle Europe.

Barbara Theilen-Willige: The Araguainha impact structure, central Brazil.

H. Heinisch: Zur Geochemie und Petrographie altpaläozoischer Porphyroide in den Ostalpen.

A. M. Noweir, M. A. Takla & A. M. Kafafi: Geology and geochemistry of El-Rubshi ultramafic mass, Eastern Desert, A. R. Egypt.

M. Brown, A. D. M. Burwell, C. R. L. Friend & W. T. Perkins: The geology and geochemistry of the late Archaean Qôrqt granite complex in the vicinity of Qôrqt, southern West Greenland.

D. J. Hughes, R. P. Hall & C. R. L. Friend: Enigmatic textures and chemistry of pyroxenes from the »MD« tholeiitic dyke swarm, SW Greenland.

G. H. Eisbacher: Late Proterozoic sedimentary tectonics of western Canada.

7. april (Århus) Temaaften: *Pladetektonik i det fenno-skandiske Prækambrian.*

Asger Berthelsen: Proterozoiske skorpeudvikling og tektonik i det baltiske skjold.

Torgeir Falkum og Ion Steen Petersen: Den proterozoiske udvikling i Syd-Norge – en model.

11. maj. Temaaften: *De jyske brunkul.* Indlæg ved: *B. Eske Kock, Erik Thomsen, Erik Heller og Allan Grambo-Rasmussen.*

13. maj (Århus) Temaaften: *De jyske brunkul.* Indlæg ved: *B. Eske Kock, Erik Thomsen, Erik Heller og Allan Grambo-Rasmussen.*

14. oktober (Århus). *John A. Korstgaard*: Prækambrisk geologi i det østlige Labrador.

7. november. Temadag: *Nordsøen og dens olieforekomster.*

G. Hamar: Tectonic development of the North Sea. (Referat side 161–164).

C. Andersen: Regionale seismiske strukturkort over Nordsøen.

G. Schönharting: Regionale tyngdeanomalier i Nordsøområdet og deres betydning for områdets udvikling.

Jesper Smidt: Seismisk kortlægning i den danske del af Skagerrak. (Referat side 165–169).

Søren Gregersen: Jordskælvsaktivitet i Nordsøområdet. (Referat side 157–159).

R. Hardman: North Sea Chalk Reservoirs. (Referat side 171).

Dansk Boreselskab: Dansk efterforskningsaktivitet i Nordsøen.

Dansk Boreselskab: Zechstein – Oliegeologi.

Per Wrang, H. Lindgren og E. Thomsen: »Source rock« undersøgelser i Nordsøen.

Jørgen Nørgaard: Anvendelsen af Danmarks undergrund efter undergrundsloven af 1981 og aftalen af 19/5–81 med DUC.

Møder i Kvartærgeologisk Klub

9. december. *Julemøde.*

Henrik Suadiciani: Flybilleder fra Hornsherred.

Poul Erik Nielsen: »Forkerte« overskydninger i Ristinge Klint.

Kaj Strand Petersen: Øgleæg.

Johannes Krüger: Øjeblikkelig glaciation.

Ole Humlum: Problemer omkring »Øjeblikkelig glaciation«.

Lars Clemmensen: Eokambrisk diamiktit.

John Frederiksen: Kalkkiler fra Stensbjerg, Røsnæs.

10. februar. *Ole Humlum:* Glaciale brolægninger.

24. februar. *Erik Maagaard Jacobsen:* Ingeniørgeologisk kortlægning.

10. marts. *Poul Erik Nielsen:* Till fabric med eksempler fra den dislocerede del af Ristinge Klint.

Herefter nye undersøgelsesresultater fra morænerne i Ristinge Klint ved en række mødedeltagere:

Steen Sjørring: Fingrustællinger.

Ralf Nielsen: Stenform og fabric i den Gammelbaltiske Moræne.

Jan Hegner: Grovgrustællinger.

Jørn Bo Jensen: Morænernes CaCO_3 -indhold.

John Frederiksen: Morænernes indhold af omlejrede Kvartære foraminiferer.

24. marts. *Naturvidenskabelige undersøgelser i tilknytning til de arkæologiske udgravninger i Vedbæk-området.*

Charlie Christensen: Geologiske undersøgelser, især koncentreret om havniveauændringerne 5500–2500 f.Chr. (Referat side 91–107).

Jens Jønsson: Geokemiske undersøgelser omkring en Mesolitisk boplads.

Kim Aris Sørensen: Littorinatransgressionerne og ødannelsens indvirkning på den terrestriske pattedyrfauna på Sjælland.

6. oktober. *Birger Larsen:* Maringeologi i Lillebælt.

27. oktober. *Claus Heinberg* og Eckart Håkansson: Spredte eksempler på glaciale og periglaciale fænomener i Nordgrønland.

17. november. *Gunnar Johnsson:* Periglacial vindslipning i Skåne och på nordöstra Sjælland.

Møder i Mineralogisk Klub

12. december. *E. Leonardsen:* Geometrisk tvefyldighed ved indiceringen af røntgenpulverdiagrammer.

Ole V. Petersen: Astrophyllits optiske fortegn – eller hvordan man bedst forvirrer kolleger.

6. februar. *Harry Michelsen:* Isogyrebvælgelser hos optisk eenaxede krystaller – kvantitativ bestemmelse af optisk eenaxede krystallers orientering på almindeligt mikroskopbord.

6. marts. *Hans Pauly:* Polerprocessen, belyst ved undersøgelse af zinkblende i alle poleringstrin.

Ole V. Petersen: Tvillinger i Staurolit.

20. marts. *Harry Michelsen:* Beregning af interferensfigurer.

10. april. *J. Rønsbo:* Den nye elektronmikrosonde. Konstruktion og analysesystemer ved den nye Jeol elektronmikrosonde blev gennemgået. Siden var der demonstration i kælderen.

24. april. *Haldis Bollingberg:* Sporelementer i Eukolit.

Harry Michelsen: IMA's New Mineral Commission: Danmark-kisering eller hvad?

22. maj. *Aage Jensen:* Fordelingen af Cu på tværs af færøske lavabænke.

Ole V. Petersen: Mere om astrophyllits optik.

E. S. Leonardsen: Kvantitativ mineralfaseanalyse af bjergarter med røntgendiffraction.

2. oktober. *Ole V. Petersen:* Tvillingdannelse hos Weberit, et eksempel på reticulær pseudo-merohedri.

Generalforsamling: Som ordstyrer valgtes Ole V. Petersen. 1) Som formand valgtes Ole Johnsen. 2) Som næstformand genvalgtes Hans Pauly. 3) National members til IMA's commissioner og working groups genvalgtes.

27. oktober. *Professor Octávio Elisio Alves de Brito:* Brazilian Mineral Resources.

13. november. *Holger Lindgren:* Forevisning af instrumenter og arbejdsmetoder på DGU's mineralogiske laboratorium.

11. december. *Hans Pauly:* Plastisk deformation af kryolit og dets mulige betydning for Ivigtut-forekomstens opbygning.

Møder i Malmgeologisk Klub

10. december. *Peter Appel*: Økonomisk geologi i Vestaustralien. Spredte indtryk fra en række ekskursioner i forbindelse med 2nd Int. Archean Symposium i Perth.

26. februar. *F. Dinhof Pedersen*: Remobilisering af massive sulfider i Sorte Engel, Vestgrønland.

J. Konnerup-Madsen: Gas-væske indeslutninger i kvarts fra Marmorilik Pb-Zn forekomsten.

25. marts. *A. Armour-Brown, B. Wallin og T. Tukiainen*: Distribution of U-mineralizations in South Greenland.

2. april. *A. Bjørlykke*: En oversigt over blyforekomster i sandsten – deres relationer til Mississipi Valley og kobber sandstens forekomster.

22. april. *M. Ghisler og F. G. Christensen*: Chromitundersøgelser i Oman ophioliten.

13. maj. *H. Stendal*: Arsenkismineraliseringer i sen Prækambriske sedimenter fra Alpefjordsområdet i Det centrale Østgrønland.

I forbindelse med mødet afholdtes generalforsamling og nyvalg til bestyrelsen, der fik følgende sammensætning: Jens Gothenborg – formand, Lars Rasmussen, Mogens Lind.

Møder i Petrologisk Klub

16. december. *John Bailey*: The petrochemical anatomy of an Australian batholith.

3. februar. *Kaj Sørensen*: Nordre Strømfjord

shearzone og nogle spørgsmål, den rejser om den rheologiske baggrund for kontinental tektonik.

13. februar. *W. R. Morgan* (University of Western Australia): The petrology of a granulite facies layered intrusion.

17. februar. *Troels Nielsen*: Initial Tertiary magmatism in East Greenland: The lower basalts at Kangerdlugssuaq.

24. februar. *Bill Glassley* (Berkeley, Californien): Fluids in the crust of the earth.

3. marts. *Ingo Ermanovics* (Ottawa): Geology of Archean-Proterozoic basement rocks, Hope-dale block, Labrador.

17. marts. *Günther Schönharting & Kent Brooks*: Cypern som eksempel på oceanisk skorpe, belyst ud fra magnetiske og petrologiske synspunkter.

31. marts. *Niels Springer*: Datering af lavmetamorfe sedimenter i det Nordgrønlandske foldbælte.

14. april. *Arne Noe-Nygaard*: Kirkekvadre og »kløvet kamp«.

28. april. *Regin Waagstein & Niels Hald*: Det første borehul gennem de færøiske basalter.

29. september. *Asger Ken Pedersen*: Andesitiske og dacitiske lavaer med månemineralet armalcolit og metallisk jern fra Disko.

6. oktober. *Jens Konnerup-Madsen*: Gasser knyttet til magmatisk aktivitet i kontinentale riftzoner: indikationer fra gasindeslutninger i mineraler.

13. oktober. *Feiko Kalsbeek*: Basalter og intrusiver i Nordgrønland.

27. oktober. *Christian Knudsen*: Archaeiske ultramafiske bjergarter i Umanakfjorden.